Nepilngadīgo tiesības tiesas procesā

Luksemburga

1. Bērna tiesībspēja un rīcībspēja

Luksemburgā minimālais vecums, kuru sasniedzot, prasītājs var patstāvīgi ierosināt prasību tiesā, ir 18 gadi attiecībā uz visām tiesību jomām. Pastāv izņēmums attiecībā uz rīcībspējīgiem bērniem, kuri var iesniegt sūdzību savā vārdā.

Luksemburgā ir specializēta tiesu sistēma, kas izskata noziedzīgus nodarījumus, kurus izdarījuši bērni, kas nav sasnieguši minimālo vecumu, no kura iestājas krimināltiesības, Luksemburgā tie ir 18 gadi. Tas nozīmē, ka bērns, kurš nav sasniedzis 18 gadu vecumu, neizdara "noziegumus" Luksemburgas tiesību sistēmas izpratnē; bērns izdara "darbības, ko kvalificē kā noziegumus". Pastāv īpaša tiesas iestāde — Jauniešu lietu tiesa (*Tribunal de la jeunesse*) — , kas ir atbildīga par aizturēšanas, aizsardzības un/vai izglītošanas pasākumu piemērošanu.

2. Pielāgota tiesas procesa pieejamība

Civillietas izskata civiltiesās, izņemot dažas ģimenes un bērnu aizsardzības lietas. Nav īpašu ģimenes un jauniešu lietu tiesu administratīvo tiesību jomā. Administratīvās tiesas tikai izskata lēmumus par patvērumu un migrāciju.

Jauniešu lietu tiesa ir kompetenta strādāt ar bērniem, kuri ir aizdomās turētie un noziedzīgu nodarījumu izdarītāji, kā arī noteikt aizsardzības pasākumus bērniem, kuriem vajadzīga palīdzība un aizsardzība. Jauniešu lietu tiesa pieņem izglītošanas un aizsardzības pasākumus. Bērnus, kuri tiek turēti aizdomās / ir izdarījuši noziedzīgu nodarījumu, uzskata nevis par noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem, bet par bērniem, kuriem vajadzīga aizsardzība un palīdzība. Attiecīgi krimināltiesības kā tādas nav piemērojamas bērniem.

Prokuratūras Jauniešu aizsardzības nodaļa parasti ir atbildīga par visiem jautājumiem, kas skar bērnus un viņu ģimenes. Ja tiesas procesā ir iesaistīti bērni kā cietušie, prokurori cieši sadarbojas ar tiesas policijas Jauniešu aizsardzības nodaļu.

Luksemburgā Jauniešu lietu tiesa ir kompetenta strādāt ar bērnu aizsardzības lietām. Jauniešu lietu tiesās darbojas specializēti tiesneši, kuri ir atbildīgi par tiesību aktu jauniešu aizsardzības jomā īstenošanu. Ģimenes tiesnešiem ir kompetence lietās saistībā ar aizgādības tiesībām. Tās arī uzrauga likumīgo pārstāvju vai aizbildņu darbu. Šo uzdevumu veikšanā ģimenes tiesneši var prasīt paskaidrojumus gan no bērna likumīgā pārstāvja un aizbildņa, gan no paša bērna.

3. Juridiski un politikas pasākumi, lai izvairītos no kavēšanās tādu lietu izskatīšanā, kurās iesaistīti bērni

Nav īpašu noteikumu, lai nodrošinātu, ka civilprocesi, kuros iesaistīti bērni, norisinās bez liekas kavēšanās. Attiecībā uz procesuālajiem termiņiem piemēro vispārējos noteikumus (tos, kas piemērojami pieaugušajiem). Šie noteikumi atšķiras atkarībā no tiesas, kas iztiesā lietu.

4. Īpaši bērnu aizsardzības mehānismi un procedūras un bērna intereses

Ikviens, proti, gan pieaugušie, gan bērni var pieprasīt bezmaksas juridisku informāciju no Juridisko iesniegumu un informācijas dienesta (*Service d'accueil et d'information juridique*)

Šis dienests var sniegt atbalstu bērnam tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanā. Bērnam var palīdzēt arī advokāts.

Jēdziena "bērna intereses" nozīme nav definēta piemērojamajos tiesību aktos.

Bērna interešu novērtēšana ir tiesnešu kompetencē. Novērtējot bērna intereses, tiesneši var ņemt vērā vairākus faktorus, tostarp, piemēram, bērna labklājību, sociālos faktorus u. c. Neraugoties uz spēkā esošajām juridiskajām prasībām, tiesa, nosakot bērna intereses, var ņemt vērā bērna viedokli. Bērns var paust savu viedokli, kad viņu uzklausa civillietā, piemēram, saistībā ar aizgādības tiesībām.

Visas tiesas ievēro starptautiskus juridiskus instrumentus, piemēram, *Eiropas Konvenciju par bērnu tiesību piemērošanu* Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.

5. Lēmumu izpildes uzraudzība tiesas procesos, kuros iesaistīti bērni

Bērni nevar patstāvīgi prasīt tiesas sprieduma izpildi. Šīs tiesības bērna vārdā īsteno viņa likumīgais pārstāvis.

Ja ir izdots lēmums pret bērnu, kurš ir atbildētājs, lēmuma izpilde ir jāvērš pret bērna atsevišķo īpašumu. Bērniem, kuri ir atbildētāji un kuri neizpilda savus pienākumus, kas izriet no tiesas lēmuma, nevar piemērot piespiedu aizturēšanu.

Bērnu aizsardzības lietās bērns, kuru pārstāv advokāts, var patstāvīgi prasīt tiesas sprieduma izpildi.

6. Tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamība

Bērns, kurš vēlas iesniegt sūdzību, pārsūdzību vai pieteikumu par izskatīšanu vispārējās jurisdikcijas tiesā, ir jāpārstāv viņa likumīgajam pārstāvim. Izņēmums ir rīcībspējīgi bērni, kuri var iesniegt sūdzību paši.

Tā kā bērna likumīgais pārstāvis pārstāv bērnu un veic visas darbības viņa vārdā, viņš var iesniegt pieteikumus vai pārsūdzības bez bērna piekrišanas. Tiesa var iecelt *ad-hoc* administratoru, ja pastāv interešu konflikts starp vecākiem un bērnu.

Arī Jauniešu lietu tiesas lēmumus bērns var pārsūdzēt ar advokāta atbalstu.

7. Aģentūras, kas atbild par atbalsta sniegšanu bērniem:

Office national de l'enfance (ONE)

Sociālais dienests (*SCAS*) – *Service de la protection de la jeunesse* (SPJ):

Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher (OKaju)

8. Adopcija

Luksemburgā adopciju var veikt jebkurš Luksemburgas rezidents neatkarīgi no tā, vai viņš ir valstspiederīgais, kā arī nerezidenti, kuri vēlas adoptēt Luksemburgā dzīvojošu personu.

Adopcijas prasības reglamentē adoptētāja(-u) valsts tiesību akti.

Ja adopciju veic divi laulātie, kuriem nav vienāda valstspiederība vai kuri ir bezvalstnieki, piemēro tās valsts tiesību aktus, kurā ir laulāto pastāvīgā dzīvesvieta pieprasījuma iesniegšanas brīdī.

Adoptētajām personām piemēro viņu izcelsmes valsts tiesību aktus, ja vien plānotā adopcija nepieķļir šādām personām adoptētāja valstspiederību. Ja pastāv tiesību normu kolīzija, piemēro tās valsts tiesību aktus, kurā adopcija tiek likumīgi noslēgta.

Ikvienam, kurš vēlas adoptēt bērnu, vispirms ir jāsazinās ar Valsts izglītības, bērnu un jauniešu lietu ministriju (*Ministère de l'éducation nationale, de l' enfance et de la jeunesse* – MENJE), lai iesniegtu adopcijas pieteikumu. Pirms tiek novērtēta pieteikuma iesniedzēju piemērotība adopcijas veikšanai, tiek rīkots "adopcijas sagatavošanas kurss".
Maison de l'Adoption ir dienests, kas sniedz konsultācijas par adopciju personām, kuras iesaistītas adopcijas procesā (iespējamajiem adoptētājiem, adoptētajām personām, adoptētāju ģimenēm, adopcijā iesaistītajiem speciālistiem).
Tas sniedz atbalstu gan adopcijas procedūras laikā, gan pēc tam, nodrošinot personalizētas konsultācijas.
Luksemburgā adopcijas procedūra sastāv no dažādiem posmiem.

Saite uz tiesību aktiem

Bērniem draudzīga justīcija Luksemburgā (angļu un franču valodā) PDF (989 Kb) en

Lapa atjaunināta: 10/12/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.